

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಅರಣ್ಯಕಾಂಡೇ

॥ ಏಕಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

॥ ಏಕಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಾಭ್ಯಾಂ ಸೀತಾಯಾ ಅನ್ವೇಷಣಂ ತಸ್ಯಾ ಅನಧಿಗಮೇ
ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ವಿಲಾಪಶ್ಚ

ದೃಷ್ಟ್ವಾಽಶ್ರಮಪದಂ ಶೂನ್ಯಂ ರಾಮೋ ದಶರಥಾತ್ಮಜಃ |
ರಹಿತಾಂ ಪರ್ಣಶಾಲಾಂ ಚ ಪ್ರವಿದ್ಧಾನ್ಯಾಸನಾನಿ ಚ || 3.61.1 ||

ಅದೃಷ್ಟ್ವಾ ತತ್ರ ವೈದೇಹೀಂ ಸನ್ನಿರೀಕ್ಷ್ಯ ಚ ಸರ್ವಶಃ |
ಉವಾಚ ರಾಮಃ ಪ್ರಾಕ್ರುಶ್ಯ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ರುಚಿರೌ ಭುಜೌ || 3.61.2 ||

ಕ್ಷ ನು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ವೈದೇಹೀ ಕಂ ವಾ ದೇಶಮಿತೋ ಗತಾ |
ಕೇನಾಹೃತಾ ವಾ ಸೌಮಿತ್ರೇ ಭಕ್ಷಿತಾ ಕೇನ ವಾ ಪ್ರಿಯಾ || 3.61.3 ||

ವೃಕ್ಷೇಣಾವಾರ್ಯ ಯದಿ ಮಾಂ ಸೀತೇ ಹಸಿತುಮಿಚ್ಛಸಿ |
ಅಲಂ ತೇ ಹಸಿತೇನಾದ್ಯ ಮಾಂ ಭಜಸ್ವ ಸುದುಃಖಿತಂ || 3.61.4 ||

ಯೈಃ ಪರಿಕ್ರೀಡಸೇ ಸೀತೇ ವಿಶ್ವಸ್ತೈರ್ಮೃಗಪೋತಕೈಃ |
ಏತೇ ಹೀನಾಸ್ತ್ವಯಾ ಸೌಮ್ಯೇ ಧ್ಯಾಯಂತ್ಯಸ್ರಾವಿಲೇಕ್ಷಣಾಃ || 3.61.5 ||

ಸೀತಯಾ ರಹಿತೋಽಹಂ ವೈ ನಹಿ ಜೀವಾಮಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ |
ವೃತಂ ಶೋಕೇನ ಮಹತಾ ಸೀತಾಹರಣಜೇನ ಮಾಂ || 3.61.6 ||

ಪರಲೋಕೇ ಮಹಾರಾಜೋ ನೂನಂ ದ್ರಕ್ಷ್ಯತಿ ಮೇ ಪಿತಾ |
ಕಥಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಂ ಸಂಶ್ರುತ್ಯ ಮಯಾ ತ್ವಮಭಿಯೋಜಿತಃ || 3.61.7 ||

ಅಪೂರಯಿತ್ವಾ ತಂ ಕಾಲಂ ಮತ್ಸಕಾಶಮಿಹಾಗತಃ |
ಕಾಮವೃತ್ತಮನಾರ್ಯಂ ವಾ ಮೃಷಾವಾದಿನಮೇವ ಚ || 3.61.8 ||

ಧಿಕ್ ತ್ವಾಮಿತಿ ಪರೇ ಲೋಕೇ ವ್ಯಕ್ತಂ ವಕ್ಷ್ಯತಿ ಮೇ ಪಿತಾ |
ವಿವಶಂ ಶೋಕಸಂತಪ್ತಂ ದೀನಂ ಭಗ್ನಮನೋರಥಂ || 3.61.9 ||

ಮಾಮಿಹೋತ್ಸೃಜ್ಯ ಕರುಣಂ ಕೀರ್ತಿನರಮಿವಾನ್ಮಜುಂ |
ಕ್ಷ ಗಚ್ಛಸಿ ವರಾರೋಹೇ ಮಾ ಮೋತ್ಸೃಜ ಸುಮಧ್ಯಮೇ || 3.61.10 ||

ತ್ವಯಾ ವಿರಹಿತಶ್ಚಾಹಂ ತ್ಯಕ್ತೇ ಜೀವಿತಮಾತ್ಮನಃ |
ಇತೀವ ವಿಲಪನ್ ರಾಮಃ ಸೀತಾದರ್ಶನಲಾಲಸಃ || 3.61.11 ||

ನ ದದರ್ಶ ಸುದುಃಖಾರ್ತೋ ರಾಘವೋ ಜನಕಾತ್ಮಜಾಂ |
ಅನಾಸಾದಯಮಾನಂ ತಂ ಸೀತಾಂ ಶೋಕಪರಾಯಣಂ || 3.61.12 ||

ಪಂಕಮಾಸಾದ್ಯ ವಿಪುಲಂ ಸೀದಂತಮಿವ ಕುಂಜರಂ |
ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ರಾಮಮತ್ಯರ್ಥಮುವಾಚ ಹಿತಕಾಮ್ಯಯಾ || 3.61.13 ||

ಮಾ ವಿಷಾದಂ ಮಹಾಬುದ್ಧೇ ಕುರು ಯತ್ನಂ ಮಯಾ ಸಹ |
ಇದಂ ಗಿರಿವರಂ ವೀರ ಬಹುಕಂದರಶೋಭಿತಂ || 3.61.14 ||

ಪ್ರಿಯಕಾನನಸಂಚಾರಾ ವನೋನ್ಮತ್ತಾ ಚ ಮೈಥಿಲೀ |
ಸಾ ವನಂ ವಾ ಪ್ರವಿಷ್ಟಾ ಸ್ಯಾನ್ನಲಿನೀಂ ವಾ ಸುಪುಷ್ಟಿತಾಂ || 3.61.15 ||

ಸರಿತಂ ವಾಪಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಾ ಮೀನವಂಜುಲಸೇವಿತಾಂ |
ವಿತ್ರಾಸಯಿತುಕಾಮಾ ವಾ ಲೀನಾ ಸ್ಯಾತ್ ಕಾನನೇ ಕ್ವಚಿತ್ || 3.61.16 ||

ಜಿಜ್ಞಾಸಮಾನಾ ವೈದೇಹೀ ತ್ವಾಂ ಮಾಂ ಚ ಪುರುಷರ್ಷಭ |
ತಸ್ಯಾ ಹ್ಯನ್ವೇಷಣೇ ಶ್ರೀಮನ್ ಕ್ಷಿಪ್ರಮೇವ ಯತಾವಹೇ || 3.61.17 ||

ವನಂ ಸರ್ವಂ ವಿಚಿನುವೋ ಯತ್ರ ಸಾ ಜನಕಾತ್ಮಜಾ |
ಮನ್ಯಸೇ ಯದಿ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥ ಮಾ ಸ್ಮ ಶೋಕೇ ಮನಃ ಕೃಥಾಃ || 3.61.18 ||

ಏವಮುಕ್ತಃ ಸ ಸೌಹಾರ್ದಾಲ್ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಸಮಾಹಿತಃ |
ಸಹ ಸೌಮಿತ್ರಿಣಾ ರಾಮೋ ವಿಚೇತುಮುಪಚಕ್ರಮೇ || 3.61.19 ||

ತೌ ವನಾನಿ ಗಿರೀಂಶ್ಚೈವ ಸರಿತಶ್ಚ ಸರಾಂಸಿ ಚ |
ನಿಖಿಲೇನ ವಿಚಿನ್ವಂತೌ ಸೀತಾಂ ದಶರಥಾತ್ಮಜೌ || 3.61.20 ||

ತಸ್ಯ ಶೈಲಸ್ಯ ಸಾನೂನಿ ಶಿಲಾಶ್ಚ ಶಿಖರಾಣಿ ಚ |
ನಿಖಿಲೇನ ವಿಚಿನ್ವಂತೌ ನೈವ ತಾಮಭಿಜಗ್ಮತುಃ || 3.61.21 ||

ವಿಚಿತ್ಯ ಸರ್ವತಃ ಶೈಲಂ ರಾಮೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಮಬ್ರವೀತ್ |
ನೇಹ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಸೌಮಿತ್ರೇ ವೈದೇಹೀಂ ಪರ್ವತೇ ಶುಭಾಂ || 3.61.22 ||

ತತೋ ದುಃಖಾಭಿಸಂತಪ್ತೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ |
ವಿಚರನ್ ದಂಡಕಾರಣ್ಯಂ ಭ್ರಾತರಂ ದೀಪ್ತತೇಜಸಂ || 3.61.23 ||

ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯಸೇ ತ್ವಂ ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞ ಮೈಥಿಲೀಂ ಜನಕಾತ್ಮಜಾಂ |
ಯಥಾ ವಿಷ್ಣುರ್ಮಹಾಬಾಹುರ್ಬಲಿಂ ಬದ್ಧ್ವಾ ಮಹೀಮಿಮಾಂ || 3.61.24 ||

ಏವಮುಕ್ತಸ್ತು ವೀರೇಣ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಸ ರಾಘವಃ |
ಉವಾಚ ದೀನಯಾ ವಾಚಾ ದುಃಖಾಭಿಹತಚೇತನಃ || 3.61.25 ||

ವನಂ ಸುವಿಚಿತಂ ಸರ್ವಂ ಪದ್ಮಿನ್ಯಃ ಪುಲ್ಲಪಂಕಜಾಃ |
ಗಿರಿಶ್ಚಾಯಂ ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞ ಬಹುಕಂದರನಿರ್ಝರಃ |
ನಹಿ ಪಶ್ಯಾಮಿ ವೈದೇಹೀಂ ಪ್ರಾಣೇಭ್ಯೋಽಪಿ ಗರೀಯಸೀಂ || 3.61.26 ||

ಏವಂ ಸ ವಿಲಪನ್ ರಾಮಃ ಸೀತಾಹರಣಕರ್ಷಿತಃ |
ದೀನಃ ಶೋಕಸಮಾವಿಷ್ಟೋ ಮುಹೂರ್ತಂ ವಿಹ್ವಲೋಽಭವತ್ || 3.61.27 ||

ಸ ವಿಹ್ವಲಿತಸರ್ವಾಂಗೋ ಗತಬುದ್ಧಿರ್ವಿಚೇತನಃ |
ನಿಷಸಾದಾತುರೋ ದೀನೋ ನಿಃಶ್ವಸ್ಯಾಶೀತಮಾಯತಂ || 3.61.28 ||

ಬಹುಶಃ ಸ ತು ನಿಃಶ್ವಸ್ಯ ರಾಮೋ ರಾಜೀವಲೋಚನಃ |
ಹಾ ಪ್ರಿಯೇತಿ ವಿಚುಕ್ರೋಶ ಬಹುಶೋ ಬಾಷ್ಟಗದ್ಗದಃ || 3.61.29 ||

ತಂ ಸಾಂತ್ವಯಾಮಾಸ ತತೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಪ್ರಿಯಬಾಂಧವಂ |
ಬಹುಪ್ರಕಾರಂ ಶೋಕಾರ್ತಃ ಪ್ರಶ್ರಿತಃ ಪ್ರಶ್ರಿತಾಂಜಲಿಃ || 3.61.30 ||

ಅನಾದೃತ್ಯ ತು ತದ್ ವಾಕ್ಯಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣೋಷ್ಠಪುಟಚ್ಛುತಂ |
ಅಪಶ್ಯಂಸ್ತಾಂ ಪ್ರಿಯಾಂ ಸೀತಾಂ ಪ್ರಾಕ್ರೋಶತ್ ಸ ಪುನಃ ಪುನಃ || 3.61.31 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಅರಣ್ಯಕಾಂಡೇ ಏಕಷಷ್ಟಿತಮಃ
ಸರ್ಗಃ ||